

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
Bank ING 67.45.60.043
Postbank 1070176

De leden van Provinciale Staten

Onderwerp

Beantwoording vragen ex artikel 3.2 van het Reglement van Orde door de D66 fractie met betrekking tot het rapport van de Raad voor Landelijk Gebied over onteigening.

Datum

26 februari 2008

Ons kenmerk

1379947

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

A.G. Renkema

Directie

Ruimtelijke Ontwikkeling
en Handhaving

Telefoon

(073) 681 27 78

Fax

(073) 680 76 45

Bijlage(n)

-

E-mail

arenkema@brabant.nl

Geachte dames en heren,

Bij brief van 29 januari 2008, ingekomen op 29 januari 2008, heeft mevrouw M. Lestrade Brouwer mede namens de D66-fractie vragen gesteld als bedoeld in artikel 3.2 van het Reglement van Orde voor Provinciale Staten.

De vragen van mevrouw Lestrade zijn als volgt:

“Op donderdag 24 januari jl. heeft de Raad voor het Landelijk Gebied een rapport uitgebracht over het instrument onteigening in relatie tot de realisatie van de EHS. Hieronder treft u de samenvatting, conclusies en aanbevelingen vermeld. Daarna volgen onze vragen die op alle, in de samenvatting genoemde punten betrekking hebben.

De maatschappij investeert volop in de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) per 2018. De ontwikkeling van de EHS stagneert echter. De Raad voor het Landelijk Gebied brengt daarom op eigen initiatief advies uit over onteigening. De Onteigeningswet biedt meerdere mogelijkheden om grond te verwerven: van gerechtelijke onteigening en zachte dwang tot samenwerking tussen burgers en overheid voor volledige schadeloosstelling. Dit instrument wordt steeds belangrijker om het gestelde doel te halen.

Onteigening wordt veelvuldig ingezet voor ‘rode’ doeleinden, maar nauwelijks voor natuurdoeleinden. Met name bij de landbouw ligt onteigening gevoelig. Met het advies wil de raad de beeldvorming over dit instrument in discussie brengen. Want mythen in plaats van rationele en bestuurlijke overwegingen bepalen de inzet van dit instrument. Daarom stelt de raad in dit advies de bestaande mythen aan de kaak.

De raad concludeert dat:

- in de uitvoeringsstrategie voor de Ecologische Hoofdstructuur een mentale omslag nodig is: ‘van vrijwillig naar verantwoord’;
- de praktijk laat zien dat onteigening een positief instrument geworden is;

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

- onteigening voor natuurdoeleinden kan rekenen op toenemende acceptatie;
- de volgende mythen de benodigde mentale omslag in de weg staan:
- Vrijwilligheid moet bij grondverwerving uitgangspunt blijven.
- Onteigening gaat ten koste van het landbouwbelang.
- De overheid gaat de grondprijzen beïnvloeden.
- De kosten van onteigening zijn te hoog.
- Onteigening verstoort de voortgang van de EHS-realisatie.
- Andere overheden moeten verantwoordelijkheid nemen.
- Het doel is met andere grond ook te bereiken.
- Je kunt mensen onteigening niet aandoen.

Datum

26 februari 2008

Ons kenmerk

1379947

De raad adviseert de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Staten Generaal, de betrokken Gedeputeerden en Provinciale Staten:

1. voor het publiek belang 'groen' de bestuurlijke afweging tussen publiek en privaat belang op eenzelfde wijze te maken als voor wonen, werken en infrastructuur;
2. de inzet van het instrument onteigening te baseren op rationele overwegingen en niet op mythen;
3. de bovengrens voor onteigening van 10% nu, vooruitlopend op de mid-term review van het Investeringsbudget Landelijk Gebied in 2010, los te laten en de kosten daarvan te reserveren. Als kostenindicatie kan gelden dat de inzet van onteigening bij bijvoorbeeld de helft van de grondverwerving jaarlijks € 22 miljoen extra kost;
4. een tijdschema te maken voor de inzet van volledige schadeloosstelling op basis van onteigening, aan de hand van een inventarisatie van knelpunten bij de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur;
5. de condities te creëren om het instrument onteigening verantwoord in te zetten:
 - evaluatie en zonodig uitbreiding van de huidige personele inzet om voor groene doelen te onteigenen;
 - versterken van de deskundigheid op provinciaal niveau, ondermeer met 'op afroep' beschikbare deskundigheid vanuit een nationale expertisefunctie (bijvoorbeeld in de vorm van een nationaal gecoördineerd deskundigennetwerk).

D66 heeft met betrekking tot het rapport de volgende vragen:

1. Onderschrijft u de conclusies van de Raad voor het Landelijk Gebied?
2. Zo ja, op welke manier gaat u de adviezen in uw beleid opnemen en verwerken?
3. Zo nee, welke conclusies onderschrijft u niet?
4. Kunt u daar ook een argumentatie voor geven?

Wij verzoeken u in uw antwoord ook in te gaan op de door de Raad genoemde 8 mythes rondom onteigening."

Wij hebben deze vragen heden als volgt beantwoord.

Dit advies is voor ons geen aanleiding het huidige beleid te veranderen. Immers in onze voortgangsrapportage aan de Commissie Ruimte en Milieu over de uitvoering natuur-en landschapsbeleid (vergadering van 23-11-2007) hebben wij het volgende geschreven.

De programmatische aanpak in de vorm van aankoopplannen per gebied komt neer op het actief benaderen van de relevante grondeigenaren. Concreet betekent dat, dat allereerst wordt bezien of betrokken grondeigenaren in staat en bereid zijn om op eigen grond de in de plannen vastgelegde natuurdoelen te realiseren. Mocht de grondeigenaar dat niet willen of kunnen, dan wordt het proces van grondvererving in gang gezet.

Door een betere afstemming tussen terreinbeheerders, waterschappen en (andere) overheden zullen wij in gezamenlijk overleg ook proberen geschikte (ruil)kavels aan te bieden om de ontwikkeling van agrarische bedrijven elders structureel beter te faciliteren. Bovendien willen wij parallel aan de uitvoering van ons natuurbeleid in dit proces ook ruimte bieden aan agrarische structuurversterking.

Op het moment dat de laatste kavels - om het plan compleet te realiseren - niet op vrijwillige basis te verwerven zijn, en na overleg met de betrokken partijen in de streek, dient de overheid te kunnen beschikken over het onteigeningsinstrument. Niet alleen om het plan uit te kunnen voeren maar ook uit solidariteit met de ondernemers die wél bereid zijn geweest tot een overeenkomst te komen.

We zullen in die situatie moeten kunnen beschikken over een onherroepelijk ruimtelijk plan dat daartoe de basis biedt. Een dergelijk plan moet een concrete functiewijziging voor de desbetreffende percelen bevatten. Het gaat dan om een reconstructieplan, bestemmingsplan of een landinrichtings plan. Overigens sluiten de huidige reconstructieplannen onteigening expliciet uit. Wij achten overleg over nut en noodzaak hiervan dan ook noodzakelijk binnen de reconstructie- en gebiedscommissies om het benodigde draagvlak voor de voortzetting van de realisering van de natte natuurparels te bereiken. Het reconstructieplan zou hierop aangepast moeten worden. Wij verwachten dat een nadere uitwerking in het gemeentelijk bestemmingsplan de beste basis biedt voor de onverhoopt noodzakelijke onteigeningen.

Concreet betekent dat, dat de grondvererving op vrijwillige basis met volledige schadeloosstelling wordt ingezet, waarbij onteigening slechts sluitstuk is.

Datum

26 februari 2008

Ons kenmerk

1379947

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

, voorzitter

, secretaris